

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 673
din 09.11.2022

Dosar nr.: 252/2021

Petiția nr.: 2558/02.04.2021

Petent:

Reclamat:

Obiect: Petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a postării de către partea reclamată, pe platforma Facebook, a mai multor mesaje pe care le consideră defăimătoare la adresa comunității care locuiește în Transilvania.

Concret, la un articol de presă din data de 21 iulie 2020 având drept autor pe pe portalul de știri ClujToday.ro, redirectionat și pe Facebook cu titlul „**Creșterea cailor de rasă renaște în Transilvania**”, reclamatul a comentat: „**Știam că Transilvania e plină de măgari rasiști**”.

Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentului

1.

Numele, sediul și domiciliul procedural ales al părții reclamate

2.

I. Procedura de citare

3. Prin adresele **nr. 2558/14.04.2021**, respectiv **nr. 2874/14.04.2021**, s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Procedura de citare a fost legal și complet realizată.

5. Prin adresa **nr. 3874/24.05.2022**, petentului i-a fost comunicat punctul de vedere formulat de reclamat și a fost informat de posibilitatea de a formula concluzii scrise în termen de 10 zile de la primire.

II. Susținerile părților

Susținerile petentului

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

6. Petentul a formulat memoriul **nr. 2558/02.04.2021**, prin care a reclamat o posibilă faptă de discriminare ca urmare a postării unor comentarii pe platforma de socializare Facebook.

7. Petentul solicită ca, pe lângă constatarea faptei de discriminare și aplicarea amenzii contravenționale, să fie dispusă obligarea părții reclamate să publice în mass-media un rezumat al hotărârii adoptate.

8. În fapt, petentul susține că partea reclamată, prin intermediul platformei Facebook, utilizând contul personal cu identificatorul, a făcut comentarii cu caracter de instigare la ură națională și care vizează atingerea demnității comunității care locuiește în Transilvania.

9. Conform petentului, comentariul la care face referire a fost lăsat la un articol de presă din data de 21 iulie 2020 al portalului de știri ClujToday.ro, publicat și pe facebook: **„Creșterea cailor de rasă renaște în Transilvania”**, autor. La postarea respectivă, reclamatul ar fi comentat: *„Știu că Transilvania e plină de măgari rasiști”*.

10. Petentul consideră că acest comentariu lezează demnitatea locuitorilor din Transilvania, printre care se numără și dumnealui, reclamatul afirmând că majoritatea locuitorilor sunt rasiști. Remarca *„e plină”* denotă în opinia petentului, faptul că Transilvania, ar fi în mare parte locuită de persoane rasiste, fiind deci o afirmație categorică, care cuprinde locuitorii în totalitatea lor.

11. În același timp, petentul menționează că rasismul este prevăzut în Noul Cod Penal, astfel încât se simte lezat că partea reclamată consideră că locuitorii Transilvaniei manifestă un comportament ilegal și infracțional, fără ca acest lucru să fie dovedit sau adevărat.

12. Concluzionând, petentul susține că reclamatul a exprimat în spațiul public că întreaga comunitate din Transilvania manifestă un comportament ilegal și rasist, în plus, fiind asociată cu un animal (măgarul), care accentuează și mai mult caracterul denigrator și instigator la ură.

13. În drept, petentul își întemeiază memoriul pe prevederile art. 19 și art. 20 pct. 1 din O.G. 137/2000.

14. Petentul anexează înscrisuri (capturi de ecran).

Sușinerile părții reclamate

15. Urmare a citației primite, partea reclamată a formulat adresa **nr. 3592/14.05.2021**, prin care și-a exprimat punctul de vedere referitor la petiția formulată.

16. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată solicită respingerea petiției din următoarele motive:

- Remarca sa, făcută în mod ironic pe Facebook, nu îndeplinește criteriile prevăzute în art. 2 din O.G. 137/2000. Nu se poate deduce că afirmația ar fi urmărit în mod intenționat să restrângă, în orice fel, folosirea sau exercitarea în condiții de egalitate a drepturilor omului în general, sau ale petentului în particular, în oricare domeniu, cu atât mai puțin unul referitor la naționalitate, etnie, limbă și religie;
- Afirmația vizată trebuia citită în sensul că în regiune există mulți asemenea „măgari rasiști”, de orice etnie ar aparține aceștia;
- Conform reclamatului, petentul este bine cunoscut ca aparținând cercurilor

naționaliste de extremă dreaptă, pe când dumnealui este tot atât de bine cunoscut ca militant pentru drepturile omului, al tuturor naționalităților, etniilor și minorităților de orice gen. Partea reclamată menționează că petentul se numără printre fondatorii și colaboratorii revistelor online Napoca News și Front Press România, ambele de coloratură neo-legionară, fascistoidă, antimaghiară, antisemită și homofobă;

- Plângerea petentului se încadrează perfect în tactica pusă sub lupă analitică de către Comisia Europeană, denumită „*Strategic Lawsuits Against Public Participation*”, cu o singură diferență: în timp ce în state precum Polonia sau Ungaria tactica este folosită de către guverne pentru a intimida oponenți din societatea civilă, în speță, avem de a face cu o inversare, o încercare de intimidare;
- Concluzia petentului este total nefondată, afirmațiile făcute neexistând în postarea pe Facebook la care acesta face referire. Același carcter nefondat, conform părții reclamate, îl are și încadrarea juridică a textului făcută de către petent;
- Reclamatul și-a exprimat o opinie ironică și tristă, fondată pe numeroase cercetări și observații sociologice. Astfel, reclamatul invocă prevederile art. 1 alin. (2), lit. d), pct. VII al aceluiași act normativ, din care rezultă conform interpretării sale că „*principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate*” în special „*în exercitarea dreptului la libertatea de opinie și de exprimare*”.

17. Concluzionând, partea reclamată solicită respingerea petiției și depune la dosar înscrisuri în susținerea celor afirmate (CV Carieră, publicații, ziarul „Adevărul” din 07.11.2019, Roman Imielski în „Gazeta wyborcza” din 16.04.2021).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

18. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- ✓ **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul Președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008:**

- **art. 11:** *“(1) Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde:
a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției;
b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;
c) obiectul petiției;
d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;
e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;
f) semnătura.”*
- **art. 12:** *“(1) Petițiile anonime, transmise prin orice mijloc, se vor clasa.*

(2) *Petițiile transmise prin orice mijloc, în care nu se precizează domiciliul sau reședința petentului, pot fi luate în considerare dacă există indicii că datele respective vor fi comunicate ulterior.*

(3) *În cazul în care un petent adresează mai multe petiții cu același obiect, acestea se vor conexe, petentul urmând să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate petițiile primite.*

(4) *Dacă după trimiterea răspunsului se primește o nouă petiție cu același obiect, aceasta se clasează la numărul inițial, menționându-se faptul că s-a răspuns.”*

✓ **O. G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor:**

• **Art. 1:** *”Legea contravențională apără valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală. Constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanța, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București.”*

Principiile de analiză

19. Având în vedere definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1, *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

20. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o *„jurisdicție administrativă”* ce presupune o procedură specială, administrativ – jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

21. Prin urmare, procedura de soluționare a petițiilor aflate pe rolul C.N.C.D. se realizează cu respectarea dispozițiilor Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, în virtutea căreia se procedează la solicitarea unui punct de vedere părții reclamate în baza art. 38 din Procedură, iar în baza art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000, se realizează citarea obligatorie a părților, astfel precum rezultă din specificul activității administrativ – jurisdicționale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării care presupune o procedură contradictorie.

22. În urma demersurilor efectuate în cauză, ca urmare a realizării procedurii de citare în baza art. 15, 16 și 46 – 62 din Procedură, dosarul este soluționat prin hotărâre a Colegiului director, care este organ colegial, deliberativ și decizional, responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.

23. Etapa procedurală în analiza și soluționarea unei petiții adresate C.N.C.D. de citare a părților din dosar se realizează în vederea respectării principiului contradictorialității, principiu care are ca fundament respectarea dreptului la apărare al reclamatului / pârâtului.

24. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 7 din O.G. nr. 137/2000R în cuprinsul hotărârii C.N.C.D., trebuie să se regăsească, printre altele, și susținerile părților (atât petentul, cât și partea / părțile reclamate), lipsa acestora fiind un motiv de nulitate absolută.

25. Prin art. 1 din O.G. nr. 2/2001 este consacrată indirect personalitatea răspunderii contravenționale, în sensul că reprezintă contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, prevăzută și sancționată prin lege, ordonanță, hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin alte acte normative indicate în mod expres, contravenientul nefiind ținut să răspundă decât pentru fapta proprie, cu excepția situațiilor expres și limitativ prevăzute de lege.

Aplicarea principiilor la speță

26. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unei posibile fapte de discriminare ca urmare a postării de către partea reclamată în spațiul public, pe platforma Facebook, a mai multor mesaje pe care le consideră defăimătoare la adresa comunității care locuiește în Transilvania.

27. Concret, la un articol de presă din data de 21 iulie 2020, avându-l drept autor pe pe portalul de știri ClujToday.ro, redirectionat și pe facebook cu titlul „Creșterea cailor de rasă renaște în Transilvania”, reclamatul a comentat: „Știam că Transilvania e plină de măgari rasiști”.

28. Din păcate, urmare a datelor preluate din spațiul public, Colegiul Director a luat act de decesul părții reclamate în data de 09.11.2022.

29. Prin urmare, luând în considerare prevederile legale, Colegiul director decide clasarea petiției, pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. c) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, având în vedere situația constatată, respectiv decesul părții reclamate, precum și principiul personalității răspunderii contravenționale consacrat prin art. 1 din O.G. nr. 2/2001, conform căruia nu poate fi analizată și, eventual, sancționată decât fapta săvârșită personal de către contravenient (ceea este cazul și în speța de față, respectiv comentariul reclamatului la postarea de pe facebook „Știam că Transilvania e plină de măgari rasiști”).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Clasarea dosarului pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. c) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, având în vedere decesul părții

reclamate.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA-CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 25.01.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.